מאמר זה הנו תמלול של שיעור בפרשת השבוע שהעביר כ"ק האדמו"ר שליט"א.

פרשת אחרי מות קדושים תשפ"ו – אהבת ה' דורשת תיקון

ערב טוב! שבוע טוב, חודש טוב! אנחנו כאן ב'יתן חלקנו בתורתך', פרשת אחרי מות–קדושים תשפ"ו. ובשם ה' נעשה ונצליח. ואתם יודעים שאנחנו מנסים להבין את הפרשה על פי 'דרך עץ החיים', שזו הדרך שבה אנחנו הולכים.

כמה הרהורים מעניינים עלו בלבי. קודם כל, זה פותח, תקראו את הפרשה, היא פותחת בסדר של עבודת כהן גדול ביום הכיפורים.

בענין מותם של נדב ואביהוא: יש פער עצום בין קדושתם העליונה, לבין הדברים שחז"ל אומרים עליהם חוץ מקדושתם – שהם היו פרועי ראש, שתויי יין, לא נשאו נשים כי אמרו שאין בעם ישראל נשים ברמה שלהם, במלים שלנו, שמתאימות להם, הם לא התיעצו עם משה ואהרן לפני שעשו את המעשה של הקטרת הקטורת, והם גם אמרו: "אימתי ימותו שני זקנים הללו ואני ואתה ננהיג את הדור"?

בעיני זה תמוה מאד, אני הקטן, שבדרך כלל קדושה, תיקון, מוסר – צריכים ללכת כולם ביחד, לא? וכאן אנחנו רואים דברים לא פשוטים בכלל. נכון שהם היו צעירים, נדון אותם לכף זכות. אז מה זה, הדבר הזה?

אז כן, שורש הנשמה שלהם עצום. מי שרוצה לדעת מי זה נדב ואביהוא שיקרא ב'שער הגלגולים' למהרח"ו. שמה הוא יבין שבאמת אין כמוהם וכן הלאה. והם גם באו בתיקון. וגם הרבה ניצוצות שלהם באו בתיקון במשך הדורות כדי לתקן את עצמם. אז בפוטנציאל הם היו עצומים. אבל עדיין הדברים שציינו חז"ל לא פשוטים בכלל. עובדה שהם נענשו.

ואז מתחילה הפרשה הזאת עם ההוראות של יום הכיפורים, ואזהרה שאם הכהן הגדול לא עושה מה שצריך הוא חייב מיתה, אם הוא משנה משהו בעבודת היום.

הם נכנסו כמו שאמרנו פרועי ראש, שתויי יין וכו', ומתו. הכהן הגדול אם הוא עושה טעות הכי קטנה – מת. מה אנחנו למדים? אנחנו הקטנים בדור הזה, מה אנחנו למדים?

אנחנו למדים שאסור לו לבן אדם להרגיש בנוח ולחשוב שהוא נשמה גדולה, הוא קרוב לה', הוא אוהב את ה' – אז הוא יעשה מה שבא לו, איך שבא לו, יקבע את ההלכות או ההתנהגויות לפי ראות עיניו כי הוא מרגיש בן של הקדוש ברוך הוא.

ואני פוגש לא מעט אנשים כאלה, שמרגישים קרובים מאד לה' יתברך, אבל לא שומרים שבת או לא שומרים כל מיני דברים שצריך לשמור. זה לא הולך ביחד. ולכן העונש קשה כל כך. לכאורה, מה קרה אם הוא משנה קצת מהקטורת? מה, לא נורא, מי מרגיש? נכון? ככה אנחנו בדור הזה עושים – מי רואה? מי שומע?

לא. ה' יתברך מנהיג את העולם בשלושה קוים: קו ימין, קו שמאל, קו אמצעי. יש קו שמאל! קו ימין – חסד. קו שמאל – דין. קו אמצעי – תפארת, כן, קו הרחמים, האמת.

'למה ה' יתברך...' כביכול, אומרים אנשים: 'מה אכפת לו איך בדיוק הכהן עושה, מה עושה? שיעשה בערך'. לא, לא, לא. הוא לא יכול לעשות בערך. למה? כי יש שכר ועונש. ה' ברא את כל העולמות בשביל השכר והעונש. אם מתנהגים כאילו הכל 'סתם, לא חשוב' – אין שכר? אין עונש? אין כלום? לא. יש שכר ועונש.

הדברים ברורים מאד – מה מותר, מה אסור במחשבה, דיבור, מעשה, מה ההתנהגות ההולמת, מי יכול להקטיר קטורת. כל אחד שבא לו עכשיו ורוצה להקטיר קטורת ילך להקטיר קטורת? לא. אסור גם להכין את הקטורת. לכן צריך ללמוד את ההלכה, וצריך ללמוד את ההלכה עם יראת שמים, כי יראת שמים בראש. "ראשית חכמה יראת ה'".

אוי ואבוי אם בן אדם לומד הלכה ואין לו יראת שמים – הוא ילמד הלכה בשביל לעשות מה שבא לו, כביכול ימצא איזה היתר, וכמה שיותר. מבינים? זה מה שאני לומד כאן מהמעשים שהם עשו, מהפער בין הקדושה לבין המצב של המדות והדיבורים שלהם. ועובדה שהם מתו בו במקום, ובאו בתיקון אחר כך בגלגולים לא מעטים. זה לא אומר שהם לא היו קדושים, וזה לא אומר שלא היתה להם כוונה

טובה. חכמים אומרים שהם עשו לשם שמים וכן הלאה. אבל מה שכתוב אי אפשר למחוק, וצריך להתמודד אתו. אז אנחנו מנסים להבין ולהתמודד.

סדר יום הכיפורים, מחזה מפעים: כל המעשה, כל העם, כולם צמים, כולם מחכים לראות מה קורה עם הכהן גדול ואם מתכפר או לא מתכפר. תנסו לדמיין את זה. תמיד צריך לנסות לדמיין. זה משהו 'וואו' – מצד שני, יש את השעיר לעזאזל. יש אנשים טובים בדור שלנו שאומרים: 'מה? מסכן השעיר הזה. תראה מה עושים לו, זורקים אותו מהצוק, הוא נקרע לגזרים. מה זה, הדבר הזה'?

קודם כל, "מה אנו חיינו", בן אדם לא יודע למה ה' ציוה דבר אחד או דבר אחר. וזה לפי רצונו יתברך. מה שה' מצוה אנחנו מקיימים, גם אם אנחנו לא מבינים, גם אם זה לא מתאים לנו, גם אם נראה לנו אחרת. מובן? ה' אמר לא לאכול מעץ הדעת טוב ורע, ואכלנו – הנה התוצאות. מה קרה מאז? ה' יתברך אומר לתקן עולם במלכות שד"י. מנסים לתקן את העולם בכל מיני דברים רק לא במלכות שד"י – כמה צרות בלי סוף. מבינים?

מי שרוצה להבין לעומק יותר מה שאפשר להבין, שיקרא את הספר שלנו, 'רומח פינחס'. זה מבוא לתורת הקבלה בשפה פשוטה. תוכלו להוריד אותו מהאתר חנם. אחרי שתעמיקו בו, תאמינו לי שתבינו דברים שהיום אתם לא מבינים.

אז השעיר לעזאזל: אפשר להגיד לבן אדם 'תשמע, אם היו שואלים אותך, אתה מעדיף שיזרקו אותך מהצוק במקומו? מה היית אומר?' אז אני אגיד לכם, פגשתי אנשים שאומרים 'כן', הם היו מעדיפים שיזרקו אותם מהצוק. טוב, קל להגיד, זה לא כל כך בטוח. ואם היו זורקים את ההורים שלך או את אשתך או את הילדים שלך, גם היית אומר ככה? שעדיף אותם? הרי כל מה שעושים שם זה לכפר על עם ישראל. זה במקום מה שמגיע, עונש, לעם ישראל. אז הבהמות האלה עוברות את התהליך הזה, וזה מזכה אותן – כי במקום שימותו בתור בהמות, הן מכפרות על עם ישראל, הן עולות לדרגה מדהימה.

אז השכל שלנו והערכים שלנו בדור הזה – זה לא השכל האלוקי, רבותי. לא לשכוח. אדם שידע את מקומו ואת מיקומו, שידע שהוא לא יודע כלום. כשלומדים גמרא רואים אילו חכמים היו התנאים, האמוראים. אילו קדושי עליון, מחיי מתים. אתה רואה – 'וואו', אילו דקויות, ואילו דקי־דקויות, ואילו הבחנות ואיזה ידע, ואיך הם מסרו את הנפש כדי לדעת את תורתו ולקבוע הלכה לדורות. איפה הם – ואיפה אנחנו?! קצת ענוה, קצת, קצת.

"מְאֹד מְאֹד הֱוֵי שְׁפַל רוּחַ, שֶׁתִּקְוַת אֱנוֹשׁ רִמָּה". מאד חשוב. זה הכי חשוב מהכל – להפוך 'אני' ל'אַיִן', להדבק באבא שבשמים, להשתדל להיות ירא שמים, לקיים את ההלכה כמו שצריך. לא לחפש להמציא דברים שלא כתובים, שהם לא מטרת הבריאה ולא מטרתו של הקדוש ברוך הוא.

ודבר נוסף, אחרי זה בפרשה בהמשך – כל מיני מצוות לא תעשה, כל מיני ענינים בענין עריות, שזה דבר חמור מאד, העריות והעונשים שיש על זה. לא סתם את כל זה ה' דורש מהאדם.

ה' יתברך דורש מהאדם מצוות. המצוות לא חייבות להיות נעימות, טעימות, נחמדות וקלות – לא. המצוות הן כמו שה' ציוה, והוא יודע למה הוא ציוה. אנחנו פה בסך הכל באים לתקן את חטא עץ הדעת. אז אנחנו כמו שאומרים בעונש, כרגע. עד הגאולה השלמה אנחנו בעונש כולנו, וצריכים לתקן. באים לפה לתקן.

יש יצר פרטי ויש יצר כללי. אנחנו צריכים להלחם. זה לא קל. לצום ביום כיפור – בטח יש אנשים שקל להם, יש אנשים שקשה להם. כל מיני נושאים יש בהלכה שהם לא קלים. ולפעמים האדם תוקף אותו יצרו – איזה כהן היה רוצה להתחתן עם גרושה. יופי. אבל זה אסור. אתה צריך להתגבר על היצר שלך, על הרגשות שלך, על הרצונות שלך, ולמצוא אשה כשרה לכהן. למה? ככה, כי ה' ציוה ככה. אתה לא יכול לשנות 'כי אתה מרגיש שזו בת הזוג שלך', וכל מיני ענינים שאנשים בדור שלנו מרגישים. מבינים? אז זה לא חייב להיות קל. לא. יש בחירות קשות מאד. יש הלכות שקשה מאד לקיים אותן.

גם תלמוד תורה – לפעמים הוא נעים וזורם. לפעמים הוא כבד, וצריך להתיגע, ועד שמבינים, ועד שזוכרים, צריך להתאמץ. עבודת ה', זה עול, זה לא כיף. זה יכול להיות כיף, אם אדם עושה את זה מאהבה ומיראה אז זה הופך להיות לו דבקות, זה הופך להיות לו כלי לקבלת אור. זה מתקן אותו. זה מזכה אותו. זה מקרב אותו לה'. אולי הוא זוכה לרוח הקודש וממש לגילוי פנים. אבל זה לא קל – אלה מלחמות עולם כל רגע ורגע!

תקראו את הספר שלנו הקטן, 'דרך עץ החיים', שהוא מבוא לכל הדרך הזאת שאנחנו מלמדים – ותראו כמה שזה לא פשוט. אפשר להוריד אותו חינם מהאתר כמובן. זו עבודה שלא פוסקת. אנחנו צריכים לעשות עבודת ה' שלא פוסקת רגע, תשובה שלא פוסקת רגע, דבקות שלא פוסקת רגע, בירור שלא פוסק לרגע, לימוד תורה שלא פוסק לרגע. הכל צריך להיות שלא פוסק לרגע, כי אוי ואבוי אם פוסק לרגע – מנתקים אותנו מהחיים, מסתלק האור. מבינים?

זה ענין חשוב מאד, הרצינות וההתמדה שלא פוסקת לרגע. פעם זה ככה, פעם זה ככה, לא משנה, פעם אתה לומד תורה, פעם אתה עושה מצוה – אבל אתה צריך כל הזמן לחשוב עליו יתברך, ועל איך לעשות לו נחת רוח ולא לעשות הפוך מנחת רוח. וזו מדרגה. ולמדרגה הזאת צריכים כולנו להגיע. זו הכנה של הנשמות לגאולה השלמה. הענוה הזו שצריכים לזכות לה, להפוך 'אני' ל'אין' – זו הכנה לגאולה השלמה.

אנחנו גסי רוח לפעמים, לא כולם. אנחנו לפעמים לא מבינים את מקומנו, לא מבינים, לא מקבלים, לא זכים. זו עבודה קשה ביותר. אבל לזה באנו לפה – לעשות את העבודה, תורה ומצוות ומעשים טובים וכל התיקונים שאדם צריך לעשות, כי ה' מצוה פה בפרשה להיות קדושים. הוא לא אומר 'תאהבו אותי, ותהיו חפפנים. לא נורא, תעשו ככה או תעשו אחרת'. לא. הוא אומר "קְדֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי". ה' יתברך קדוש, צריך להיות קדושים.

איך אפשר להיות קדושים? צריך שליטה במחשבה, ברגש, בדמיון, בדיבור, בכל החושים. זה קל?! לא. זו עבודה אין־סופית כל החיים. כל רגע בן אדם מתנקה, ויכול ליפול בשניה. וצריך לקום עוד פעם ולהתנקות – ולהלחם! זו

מלחמה. זו מלחמה. בן אדם צריך להיות חייל של ה׳ יתברך. זה לא דבר פשוט.

יכול להיות שלפעמים זה ׳וואו! איזה יופי. איזה גילוי, איזה אור. איך אני מרגיש טוב׳. ולפעמים זה יכול להיות קשה מאד. גם כשיש גילוי פנים – זה עוד יותר קשה. אתם חושבים שזה יותר קל? זה יותר קשה. תראו מה עלה בחייהם של הנביאים, שה׳ יתברך דרש מהם דברים והקפיד עליהם כחוט השערה. ככל שאדם מתקרב יותר למלך – האחריות גדולה יותר, הסכנה גדולה יותר, הדרישות גדולות יותר, ההקפדות גדולות יותר. אבל אשרי מי שזוכה.

״בָּא לְטַהֵר – מְסַיְּעִין אותו״, ״בָּא לְטַמֵּא – פותחין לו״. זה טוב שבן אדם מתחיל מאיזו מצוה, פתאום מתחיל להגיד ״שמע ישראל״ – איזה יופי, קודם לא אמר. אבל זו לא המטרה. המטרה היא שנהיה קדושים, שנקיים הכל, לא להתקע עם שתים וחצי מצוות ואיזה פסוק בתהלים. זה לא מספיק. הדרישות של ה׳ יתברך עצומות. וככל שנבין את זה טוב יותר – כך יומתקו הדינים והגאולה תבוא ברחמים ולא על ידי צרות, רחמנא לצלן.

ספירת העומר – זמן חשוב מאד לתיקון כל המדות, גם של האדם וגם בשמים בעולמות העליונים. אז כשמכוונים, צריך לכוון שאנחנו באמת עושים תשובה ובאמת רוצים לתקן את כל מה שצריך תיקון.

על פי האר״י הקדוש, בליל הסדר נכנסו האורות לא לפי סדרם – נכנסה הגדלות לפני הקטנות כדי לגאול אותנו ממצרים, כי אחרת היצר הרע, הסטרא אחרא, היתה בולעת את האורות בקטנות ולא יכולנו לצאת משם. אז ה׳ נתן מכה של מוחין דגדלות, ואחר כך קטנות, וככה הוציא אותנו ממצרים. אבל בגלל שהאורות נכנסו בלי זכות, הם הסתלקו. ואז, מיציאת מצרים עד שבועות, צריך להחזיר את האורות על ידי הספירה.

זה מצד הספירה. ובענין של האבל על עשרים וארבעה אלף תלמידיו של רבי עקיבא שמתו במגפה ״מפני שלא נהגו כבוד זה בזה״: מה אמרו חכמים? מה זה ״לא נהגו כבוד זה בזה״? שאם מישהו היה נעדר מבית המדרש, לא היו חושבים ׳אולי הוא חולה׳, ׳מה קרה לו?׳ לא היתה אכפתיות ללכת לבדוק. לא. רצו ללמוד תורה. תורה בלי אכפתיות, בלי חסד, בלי תיקון – זו תורה חסרה, נקרא לזה. זה לא מספיק תורה לִשְׁמהּ.

אצל אנשים רגילים זה בטח לא היה גורם למגפה שימותו בה עשרים וארבעה אלף. אבל תלמידיו של רבי עקיבא לא היו אנשים פשוטים. גם רבי עקיבא לא היה בן אדם פשוט. הוא היה דוגמא מופלאה של מדות מתוקנות, שרבי שמעון תלמידו אמר שמדותיו הן תמצית מהתמצית מהמדות של רבי עקיבא.

רבי עקיבא, היו לו מדות טובות מאד גם כשהוא היה עם הארץ. הוא היה עניו ומעולה. בשל זה רחל רצתה אותו. היא ראתה את המדות שלו, ראתה איזו נשמה זו. והוא תיקן את הכל. גם יש את איך שהוא מת על קידוש השם, וכן הלאה. גם כן, מי שמתעניין בזה – שיקרא ב׳שער הגלגולים׳ למהרח״ו, יש את כל הענינים האלה על רבי עקיבא ולמה קרה לו מה שקרה לו.

בכל אופן, מה לענייננו? אני אגיד לכם מה לענייננו. אני זכיתי לעבוד מגיל צעיר במחלקות פסיכיאטריות, עם חולים פסיכיאטריים בריפוי בעיסוק ושיקום, ריפוי באמנות, ריפוי במוזיקה. ואתם יודעים, יש לי ספר על זה שנקרא ׳עמו אנכי׳, תורידו אותו חינם מהאינטרנט ותלמדו אותו – זה ספר מוסר. ואפשר להתנהג אליהם יפה. ויש אנשים שפחות מתנהגים אליהם יפה, מוותרים עליהם. הם הופכים להיות החולים, המאושפזים הכרוניים, הופכים להיות כמו רוחות רפאים. אף אחד כבר לא רואה אותם, לא מרגיש אותם. אז צריך שיהיה אכפת לך!

אחר כך למדתי חינוך מיוחד לבעלי מוגבלויות חמורות. עבדתי עשרים שנה במשרד החינוך עם אוכלוסיות הכי הכי נזקקות, הנכויות הכי קשות. גם פה אתה יכול לתת את הנשמה – ואתה יכול להעביר את היום...

ובכלל, זה פיתח אצלי חוש מחודד לעניני פיקוח נפש, שאנשים לפעמים לא מרגישים מה זה פיקוח נפש. הנה, כמו רבי נחום איש גמזו, שעני בא וביקש ממנו שיפרנס אותו, שיתן לו לאכול. הוא אמר ׳רגע, אני צריך להוריד את החבילות מהחמור, ואני אתן לך׳. עד שהוא הוריד את החבילות – ההוא מת. אחר כך הוא קילל את עצמו ועשה את כל התיקון הקשה הזה שאנחנו יודעים עליו.

זו דוגמה של איש קדוש, איש עליון, מי יכול לעמוד במחיצתו. וברגע אחד הוא לא שם לב למצב של הרעב הזה. והוא התכוון לתת לו... אז בעניני פיקוח נפש צריך להיות זריזים מאד, מאד, מאד. לפעמים בן אדם מתבייש לבקש, מתבייש להגיד שהוא לא מרגיש טוב, במיוחד אנשים מבוגרים, אם זה בני משפחה ואם זה שכנים. כל בן אדם שאתם מרגישים שיש בו איזה צורך, איזו סכנה, איזו מסכנות – לעשות.

ואם אתם עושים – לבדוק שזה עבד. אז בענינים כאלה של פיקוח נפש, עזרה לזולת – צריך להיות מחודדים מאד, לבדוק שבאמת מה שעשיתם, מה שאמרתם, זה באמת התבצע. ולא רק זה – צריך אחר כך מעקב, לבדוק אם זה היה נכון והיה טוב מה שעשיתי, היה מספיק טוב, או שצריך עוד, צריך לשנות. אולי לא כיוונו בדיוק נכון וצריך עוד פגישה, עוד שיחה, עוד משהו.

כשאני מסיים את קבלת הקהל כל יום אני משחזר: האם כל מה שאמרתי היה נכון? האם זה היה מדויק? אולי היה צריך לעשות עוד משהו, להפנות למישהו, להגיד משהו. לפעמים אני אומר ׳תתקשרו לאדם הזה, אני צריך להוסיף עוד משהו שלא אמרתי לו׳. זה נרכש. זה נרכש. צריך לעבוד על זה, ככה צריך להיות.

אז זה הזמן לתקן את מה שהיה בישיבתו של רבי עקיבא – שתהיה אכפתיות אמתית, לא משנה מי האדם, לא משנה כלום. ״ואהבת לרעך כמוך״ – ״זה כלל גדול בתורה״. מי אמר את זה? רבי עקיבא.

יהי רצון שכולנו נזכה! לחיים! לחיים! לחיים!

להתחזק בעבודתו יתברך באמת!

לחיים! לחיים! לחיים! נא להפיץ את מעינות ׳דרך עץ החיים׳ בכל מקום ובכל זמן לזיכוי הרבים, למען שמו באהבה. לחיים! לחיים! לחיים!

שבת שלום וכל טוב סלה.

בס"ד

מתוך נפשי – עצות מעשיות

מאת כ"ק האדמו"ר רבי פינחס דניאל הכהן רחלין שליט"א

ו' אייר תשפ"ו

א. מלה טובה – מצילה חיים.

ב. מלת אמת בונה אדם.

ג. מלה רעה – מחריבה.

ד. מלה נכונה בזמן הנכון היא פלא.

ה. הבירור: הקשב לפנימיותך, עד אשר תגיע לפתרון המדויק. ואז תשמח.

ו. אם תרמה את עצמך, לא תגיע לתיקון.

ז. אם אתה פוחד – בטח בה' ית', והוא יציל אותך בדרך נסית שלא חשבת עליה כלל!

ח. ככל שמתבגרים – מהססים יותר, ספקנים יותר, מנוסים יותר, מדויקים יותר – אך יש להתעלות יותר מעל הפחד.

ט. בחירת הזיווג היא החלטה גורלית! אל תמהר. בדוק היטב, והתפלל, שלא תיפול בפח, ח"ו.

י. יש אנשים המתמכרים לתאוריות קונספירציה שונות ומשונות – עד שהדעת שלהם נפגמת, והם חיים בעולם דמיוני לגמרי. ה' ית' מנהל את העולם! "אין עוד מלבדו".

יא. אדם פגוע אינו יכול לצפות מכולם להתחשב בפגיעתו. זכור: החיים הם מלחמה.

יב. אמנם יש מספר צדדים באישיותך וכל צד מושך לכיוונו – אך אתה העמד את הצד הצדיק שבך בראש הפירמידה. עשה ממנו המפקד העליון, והוא ישלוט בכל יתר הצדדים.

יג. אם אדם מצהיר על עקרונות מסוימים אך פועל הפוך מהם – הזהר! אולי נוכל עומד לפניך.

יד. אל תכנס לעסק שגדול עליך, כדי שלא תפגע, ח"ו.

טו. האם אתה באמת לומד מכל אדם ומכל דבר?!

טז. בעל מקצוע טוב הוא מי שיש לו נסיון של ארבעים שנה בתחום – אך הוא גם מעודכן בחידושי המקצוע, ועדיין נשארה לו חיות ממלאכתו. וזה שיודע שאינו יודע הכל!

יז. לוחם צריך לדעת לתקוף, להגן, להפתיע, לספוג, להתאושש – ולתקוף שוב.

יח. לעתים המפקד קם, מסתער, צועק "אחַרַי" – אך איש אינו קם ואינו רץ אחריו. עליו לבדוק מדוע, ובדחיפות.

יט. אם אתה מתקדם מהר מאד ואינך נתקל בכל התנגדות – עצור! יתכן שמלכודת לפניך.

כ. מי שאינו לומד את מלחמת היצר הפרטי והכללי – סיכוייו לשרוד בעבודת ה' ית' קלושים.

כא. הֵרגע! איש אינו חייב לך דבר.

כב. בזמנים שאתה מרגיש במתח – טוב לעסוק בתורה ובדבקות בה', ולהבדיל גם ביצירה ובאמנות.

כג. אם היצר מציע לך גאוה – אל תקנה זאת.

כד. שים לב: אם אתה תמיד בחיפוש אחר אהבה, הכרה ומחיאות כפיים, וזקוק להן – לא אחת כתוצאה מחסכים בילדות – הֵיה מודע היטב לכך שזאבים רעים עלולים לזהות זאת ולנצל זאת לרעה.

לחיים! לחיים! לחיים!

נא להפיץ את מעינות דע"ה בכל מקום ובכל זמן לזיכוי הרבים, למען שמו באהבה, לחיזוק הנשמות!

לחיים! לחיים! לחיים! שבת שלום וכט"ס!